

केन्द्र शासनाच्या एकात्मिक बाल विकास सेवा योजना- अंमलबजावणीचा व्यापक आराखडा नामक मार्गदर्शक सूचना पुस्तिका अन्वये राज्यस्तरीय राज्य अभियान संचालन/सुकाणू समूह (State Mission Steering Group-SMSG) व राज्य शक्ती प्रदान कार्यक्रम समिती (State Empowered Programme Committee- SEPC) गठीत करणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन
महिला व बाल विकास विभाग
शासन निर्णय क्रमांक: २०१३/प्र.क्र.६४/का-६
मंत्रालय, मुंबई ४०० ०३२.
तारीख: ५ जुलै, २०१३

वाचा -

१) केन्द्रिय महिला व बाल विकास मंत्रालयाचे अवर सचिव यांचे क्र.१-८/२०१२-८/२०१२-सीडी-१, दिनांक २२ ऑक्टोबर, २०१२ पत्र व त्यासोबतचे ICDS-THE BROAD FRAMEWORK FOR IMPLEMENTATION अंतर्गत मार्गदर्शक सूचना पुस्तिका

प्रस्तावना -

केन्द्र शासनाकडून नव्याने मंजूर केलेल्या एकात्मिक बाल विकास योजनेचे बळकटीकरण व पुर्नसंरचना अंतर्गत घेण्यात येणा-या कार्यक्रमांची प्रभावीपणे अंमलबजावणी व धोरण निश्चित करण्यासाठी केंद्र शासनाच्या संदर्भाधिन दिनांक २२.१०.२०१२ चे पत्र व त्यासोबतचे ICDS-THE BROAD FRAMEWORK FOR IMPLEMENTATION अंतर्गत पुस्तिकामधील मार्गदर्शक सूचनेनुसार राज्य स्तरावर समिती गठीत करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती. त्यानुषंगाने राज्य पातळीवर राज्य अभियान संचालन/ सुकाणू समूह व राज्य शक्ती प्रदान समिती गठीत करण्याबाबत शासनाने पुढीलप्रमाणे निर्णय घेतला आहे.

शासन निर्णय -

केंद्र शासनाच्या मार्गदर्शक सूचनेनुसार नव्याने मंजूर केलेल्या एकात्मिक बाल विकास योजनेचे बळकटीकरण व पुर्नसंरचना अंतर्गत तयार होणा-या कार्यक्रमांतर्गत धोरण निश्चित करणे, मार्गदर्शन करणे, सुयोग्य नियोजन करणे इ. कामकाज पाहण्यासाठी खालीलप्रमाणे राज्य पातळीवर राज्य मिशन

संचलन/सुकाणू समूह (State Mission Steering Group-SMSG) व राज्य शक्ती प्रदान कार्यक्रम समिती (State Empower Programme Committee) गठित करण्यात येत आहे.

२. **राज्य अभियान संचलन/सुकाणू समूह (State Mission Steering Group-SMSG) :-** एकात्मिक बाल विकास योजनेच्या अंमलबजावणीसाठी दिशादर्शन, धोरण आणि मार्गदर्शन करण्याकरिता मा.मुख्यमंत्र्यांच्या अध्यक्षतेखालील राज्य अभियान संचलन/ सुकाणू समूह हे शिखर मंडळ असेल.

राज्य अभियान संचलन/सुकाणू समूह (State Mission Steering Group-SMSG) याची रचना खालीलप्रमाणे राहील:-

अ.क्र.	नाव	पद
१.	मा. मुख्यमंत्री	अध्यक्ष
२.	मा. मंत्री, महिला व बाल विकास	सह अध्यक्ष
३.	मा. राज्यमंत्री, महिला व बाल विकास	उपाध्यक्ष
४.	मा. मुख्य सचिव	कार्यकारी उपाध्यक्ष
५.	मा.अप्पर मुख्य सचिव,सार्वजनिक आरोग्य विभाग	सदस्य
६.	मा. प्रधान सचिव, आदिवासी विकास विभाग	सदस्य
७.	मा. सचिव, सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग	सदस्य
८.	मा.प्रादेशिक संचालक,National Institute of Public Co-operation and Child Development (NIPCCD)	सदस्य
९.	मा. जिल्हाधिकारी (दोन)	सदस्य
१०.	मा. मुख्यकार्यकारी अधिकारी (दोन)	सदस्य
११.	राष्ट्रीय आयसीडीएस मिशन संचालनालयाचे प्रतिनिधी	सदस्य
१२.	खाद्य आणि पोषण मंडळाचे प्रतिनिधी	सदस्य
१३.	४ किंवा ६ अशासकीय तज्ञ(Mother's Committee and Voluntary Agencies)	सदस्य
१४.	मा. प्रधान सचिव, महिला व बाल विकास	सदस्य सचिव व आमंत्रक

३. राज्य अभियान संचलन/ सुकाणू समूहाची तीन महिन्यातून किमान एकदा बैठक होईल व तो समूह पुढील नेमून दिलेल्या कामांसाठी जबाबदार राहील:-

१. प्रस्ताव व योजना यांचे मूल्यमापन करणे व त्यास व्यापक प्रमाणकानुसार मान्यताप्राप्त चौकटीवर आधारित (on the broad normative approved framework) मान्यता देणे;
२. एकात्मिक बाल विकास योजना अभियानासाठी वार्षिक राज्य कृती योजना विचारात घेणे व मंजूरी देणे;
३. बालकांशी संबंधित निष्पत्तीची (child related outcomes) कामगिरी आणि वार्षिक राज्य कृती योजना यांच्या अंमलबजावणीचे मूल्यमापन करणे व आढावा घेणे;

४. राज्य अभियान कार्यतंत्र (strategy) संकल्पन चौकटीत आवश्यक असतील अशा कोणत्याही दुरुस्तीचा मध्य मार्ग सुचविणे;
५. विविध विभागामधील धोरण आणि प्रशासनाबाबत प्रभावीपणे समन्वय व संवाद साधला जात आहे का त्याविषयी खात्री करणे;
६. राज्य एकात्मिक बाल विकास योजना अभियानाकडून घेण्यात येत असलेले निर्णय व त्यावरील कृती याबाबत करण्यात येणा-या पाठपुरावाचा आढावा घेणे;
७. राज्यातील एकात्मिक बाल विकास योजनेसाठी संस्थात्मक व्यवस्थापन सुधारणेबाबतच्या प्रस्तावास मान्यता देणे;
८. राज्य शक्ती प्रदान कार्यक्रम समितीला त्यांच्या धोरणांबाबत सल्ला देणे आणि कार्यक्रमाच्या अंमलबजावणीवर देखरेख / पर्यवेक्षण करणे;
९. राज्य शक्ती प्रदान समितीकडून प्रस्ताव व योजना यांच्याशी संबंधित करण्यात येणा-या शिफारशींचे मूल्यमापन करणे आणि व्यापक प्रमाणकानुसार मान्यताप्राप्त चौकटीवर आधारित (on the broad normative approved framework) मान्यता देणे;
१०. राज्य एकात्मिक बाल विकास योजना अभियानांतर्गत कार्यक्रम पार पाडण्यासाठी तज्ञ आणि पदाधिकारी यांना कंत्राटी पध्दतीवर घेण्याच्या राज्य शक्ती प्रदान समितीच्या शिफारशींचे मूल्यमापन करणे व त्यास मान्यता देणे;
११. या योजनेच्या लक्ष्य समूहाच्या पोषणविषयक दर्जावर बाधा आणणारी इतर कोणतीही बाब, धोरणाच्या अपेक्षित भारासह.

राज्य अभियान संचलन/ सुकाणू समूहा अंतर्गत कोणत्याही २ जिल्ह्याचे २ जिल्हाधिकारी व २ मुख्य कार्यकारी अधिकारी यांची एक वर्षाकरिता समिती सदस्य म्हणून नेमणूक करावी. रोटेशन पध्दतीने दरवर्षी निवड करावी. तसेच अशासकीय सदस्यांच्या नियुक्तीचा कालावधी शासनाच्या पुढील आदेशापर्यंत राहिल. तथापि, हा कालावधी नियुक्तीच्या दिनांकापासून दोन वर्षांचा असेल.

४. राज्य शक्ती प्रदान कार्यक्रम समिती (State Empowered Programme Committee) :-

मा.मुख्य सचिव प्रमुख असलेली राज्य शक्ती प्रदान कार्यक्रम समिती ही राज्य पातळीवर एकात्मिक बाल विकास योजनेचे प्रभावी अंमलबजावणीचे नियोजन करणे, पर्यवेक्षण व नियोजन करणारी राज्यातील सर्वोच्च तांत्रिक कार्यकारिणी असेल.

राज्य शक्ती प्रदान कार्यक्रम समिती (State Empowered Programme Committee) याची रचना खालीलप्रमाणे राहिल:-

अ.क्र.	नाव	पदनाम
१.	मा. मुख्य सचिव	अध्यक्ष
२.	मा. प्रधान सचिव, महिला व बाल विकास	उपाध्यक्ष
३.	मा. अप्पर मुख्य सचिव, नियोजन विभाग	सदस्य

अ.क्र.	नाव	पदनाम
४.	मा.अप्पर मुख्य सचिव, सार्वजनिक आरोग्य विभाग	सदस्य
५.	मा. प्रधान सचिव, वित्त विभाग	सदस्य
६.	मा. प्रधान सचिव, आदिवासी विकास विभाग	सदस्य
७.	मा. सचिव, सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग	सदस्य
८.	मा.महासंचालक, आरोग्य व पोषण मिशन	सदस्य
९.	मा.मुख्य कार्यकारी अधिकारी, Maharashtra State Rural Livelihoods Mission	सदस्य
१०.	मा.संचालक, राष्ट्रीय ग्रामीण आरोग्य अभियान(NRHM)	सदस्य
११.	मा.संचालक, राज्य अभियान संचालनालय	आमंत्रक

५. राज्य शक्ती प्रदान कार्यक्रम समितीला तिच्या कामकाजामध्ये सहाय करण्यासाठी इतर सदस्यांना स्वीकृत करून घेता येईल किंवा सदर समितीला आवश्यक वाटेल अशा व्यक्तीला विशेष निमंत्रित म्हणून बैठकीला बोलविता येईल. राज्य शक्ती प्रदान कार्यक्रम समितीची प्रत्येक महिन्यात एकदा बैठक होईल व ती पुढील कार्यासाठी जबाबदार राहील:-

१. जिल्हे आणि इतर अंमलबजावणी अभिकरणे/जिल्हा कृती योजना यांच्याकडील प्रस्ताव विचारात घेणे व त्यांस मान्यता देणे;
२. राज्य कृती योजना तयार करून त्यास राज्य अभियान संचलन/ सुकाणू समूहाची मान्यता घेणे;
३. मान्यता मिळालेल्या राज्य कृती योजनेची अंमलबजावणी करणे.
४. बालकांशी संबंधित निष्पत्तीच्या (outcomes) अंमलबजावणीचा व त्यांचा कामगिरीचा आढावा घेणे ;
५. मागास/मागे पडलेले जिल्हे (lagging districts) यांचे विश्लेषण करणे व त्यास सहायभूत ठरेल अशी कृती करणे;
६. आंतर-क्षेत्रीय समन्वयाकरिता(inter-sectoral coordination) कामकाजाच्या व्यवस्थेस अंतिम स्वरूप देणे;
७. अशासकीय संघटना /देणगीदार/इतर अभिकरणे व संघटना यांच्याबरोबर समन्वय साधणे;
८. खर्चाचा आढावा घेणे;
९. वार्षिक कृती योजनेनुसार जिल्हा संस्थांना निधी वितरीत करणे;
१०. मुख्य धोरण तयार करणे व त्याची अंमलबजावणी सुलभरित्या व्हावी याकरिता व्यावसायिकांचा समूह स्थापन करणे आणि;
११. राज्य अभियान संचलन/ सुकाणू समूहाने नेमून दिलेली कोणतीही अन्य कार्ये करणे.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०१३०७०४१७१९३८८३३० असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करुन काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(उज्ज्वल ऊके)

प्रधान सचिव,

प्रत,

१. मा. राज्यपाल यांचे खाजगी सचिव,
२. मा. मुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई
३. मा. उपमुख्यमंत्री यांचे प्रधान सचिव, मंत्रालय, मुंबई
४. मा. मंत्री / राज्यमंत्री, महिला व बाल विकास यांचे खाजगी सचिव मंत्रालय, मुंबई
५. मा. मुख्य सचिव यांचे सह सचिव, मंत्रालय, मुंबई
६. शासनाचे सर्व अपर मुख्य सचिव / प्रधान सचिव / सचिव, मंत्रालय, मुंबई
७. आयुक्त, महिला व बाल विकास, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
८. सर्व विभागीय आयुक्त,
९. सर्व जिल्हाधिकारी,
१०. सर्व जिल्हा मॅजिस्ट्रेट
११. सर्व मुख्य कार्यकारी अधिकारी, जिल्हा परिषद
१२. सर्व महानगरपालिका आयुक्त, महानगरपालिका
१३. सर्व उपजिल्हाधिकारी,
१४. सर्व मुख्य अधिकारी, नगरपालिका
१५. सर्व मंत्रालयीन विभाग,
१६. मा. महालेखापाल (लेखा व परिक्षा), महाराष्ट्र १ व २, मुंबई व नागपूर
१७. मा. महालेखापाल (लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र १ व २, मुंबई व नागपूर
१८. महासंचालक, राजमाता जिजाऊ माता-बाल आरोग्य व पोषण मिशन औरंगाबाद
१९. संचालक, राष्ट्रीय ग्रामिण व आरोग्य मिशन, औरंगाबाद

२०. मा.संचालक,राष्ट्रीय ग्रामीण आरोग्य अभियान(NRHM)
२१. संचालक, राज्य अभियान संचालनालय
२२. सर्व उपमुख्य कार्यकारी अधिकारी,(बाल कल्याण) जिल्हा परिषद
२३. सर्व जिल्हा आरोग्य अधिकारी
२४. सर्व जिल्हा नियोजन अधिकारी
२५. सर्व जिल्हा समाजकल्याण अधिकारी
२६. सर्व जिल्हा कृषी अधिकारी
२७. सर्व जिल्हा शिक्षण अधिकारी
२८. अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई
२९. निवासी लेखा परिक्षा अधिकारी, मुंबई
३०. सर्व जिल्हा कोषागार अधिकारी,
३१. महिला व बाल विकास विभाग सर्व उप सचिव,अवर सचिव व कार्यासने, मंत्रालय, मुंबई
३२. निवड नस्ती का.६